

a las tres religiones del Libro) no serían más que una práctica de salud. Diferentes especies animales, siempre muchas más listas que la humana, también lo practican.

Si se decide practicar el ayuno, extensible a los regímenes alimenticios, deben practicarse con sumo cuidado y no convertirlos en un polo contrario tal y como sucede con algunos trastornos alimenticios como el conocido de la anorexia. Hablando de ésta parece que es la que más explica la muerte, con tan sólo 46 años, del citado Carlos Borromeo (1538-1684), que se pasó de la raya con sus ayunos y abstinencias. Que ahora sea el patrón de seminaristas y catequistas uno lo puede entender. Casi imposible es comprender que lo haya acabado siendo también de los banqueros. Misterios de santos.

En todo caso, *La gula* de Adrià Pujol aparte de hacernos pensar y reflexionar sobre el pecado nos pone en contacto con un amplísimo horizonte de referencias culturales que, a parte de las literarias, también incluyen los videojuegos o conocidos glotones de la cultura popular como Obélix, Falstaff o Santa Claus que, mirando el calendario, ya debe estar preparando su trineo mágico tensado por los renos voladores Blitzen, Comet, Cupid, Dancer, Dasher, Donner, Prancer y Vixen. Como todavía no ha salido de Laponia, si no han leído el ensayo de Pujol pueden escribirle que se lo traiga o bien, si son católicos, esperar la llegada de los Reyes Magos.

Oriol Pérez i Treviño

@Oriol 67638017

GOLA I TEMPRANÇA

Dilluns, 23 de novembre de 2020

La llibertat que exerceixo en l'escriptura d'aquests articles diaris en la secció *Entre clàssics* provoca que, en ocasions, acabi escrivint sobre un tema que no era, en absolut, el previst. Així, ahir que era diumenge, havia de dedicar l'article a l'assaig sobre el pecat capital de *La gola* a propòsit de l'interessant llibre que ha publicat Adrià Pujol Cruells dins la sèrie *Pecats Capitals* de Fragmenta Editorial. Em temia, després d'haver llegit la seva *Picadura de Barcelona* (2014), que m'ho passaria massa bé i, certament, no m'ha decepcionat. Potser, amb permís de Raül Garrigasait, dels set assagistes que han escrit dins aquesta sèrie, Pujol sigui el més escriptor de tots ells i això s'ha notat, sense que això sigui un desmereixement a cap de les aportacions perquè els seré sincer: la col·lecció m'està sorprenent per la seva naturalitat i frescor, lluny dels artificis moralistes als que, fàcilment, seria temptador caure-hi. I ho diu un que, posat a escollir, entre ser moralista o esclau ceg i/o inconscient del sistema neoliberal, preferirà sempre el ser moralista.

Si hem de fer cas a la coneguda sentència que «els ulls són el reflex de l'ànima» podríem dir que algunes mirades desprenen la presència, dins aquella ànima, d'alguns elements que ens fan pensar, forçosament, en alguns dels pecats més invisibles com ho poden ser la mandra o l'enveja. Però, no és menys veritat, i ho sabem, que a mesura que ens anem fent grans les mirades són també grans fonts d'informació i, així, els ulls desprenen la mirada d'aquell qui és envejós, mandrós, superb, luxuriós o avariós. La ira i la gola es manifesten encara de forma més evident. Si la ira, com sabem, és temporal, no així en el cas de la gola on la constitució física manifesta la presència, més o menys, constant d'aquest pecat.

En una societat tan preocupada per la imatge, resulta que hem donant a la qüestió de la imatge externa tanta importància que s'han acabat dissenyant ineptòcrates que, cada dia més, s'assemblen a les nines i ninots infantils d'antany com ara Kent, Barbie o Geyperman. Altres, perquè negar-ho, ens recorden al Clark Kent, al Hombre de Atapuerca, a Torquemada, a la Bruixa del Hansel i Gretel, a Romina Power o a Al Bano. Altres, directament, semblen més la Gallina Caponata, l'Espinete o el Bob Esponja. Vivim en la dictadura de la imatge, per la qual cosa aquells que estan amb sobrepès o, directament, són obesos els assalta una doble culpabilitat. Amb ells mateixos, moltes vegades en forma de complex, però també per una culpa social.

I això ho reconeix un que està amb una mica de sobrepès com a conseqüència d'haver deixat durant un temps l'esport per una artrosi severa al meluc, per haver hagut de passar pel quiròfan i haver-li posat una pròtesi amb la conseqüent postoperació, però sense mai deixar de menjar diferent i, per tant, ingerint el mateix número de calories. Conseqüències? El citat sobrepès i haver de sentir-se allò tan habitual de «*t'has engreixat, no?*». Però sent conscient que un també té la seva petita part de golafre descuidat que tots, en major o menor mesura, tenim, i sabent el que em pertoca fer, em preocupa poc. Com també em preocupava molt poc, quan preparava maratons, que em diguessin: «*estàs molt prim, no?*».

I, certament, aquesta reflexió personal que me la podria haver guardat perfectament és la que he volgut escriure ja que és la que ens evoca i proposa, inconscientment, l'assaig de l'escriptor de Begur.

Resulta, per tant, evident que la nostra imatge física manifesta força la nostra relació amb aquest pecat capital, però massa sovint oblidem com hi influeixen molts altres factors psíquics relacionats amb els nervis, l'estrés, l'addicció o, directament, causes genètiques, metabòliques i hormonals. És per això que, a part de caure en aquell habitual consell tan políticament correcte del «*no riure de les persones grasses*», ens cal una nova manera de comprendre les relacions humanes que no siguin tan deutores de l'aspecte extern i que aprofundeixin en la veritable dimensió interior. Prou sabem que és així, però no ens ho acabem de creure. Al darrere d'aquesta descreença, acabem per traicionar l'enigma arquetípic de molts contes infantils on se'ns diu que cal ser capaç de besar al gripau per trobar al príncep. I com arquetip que és, diríem que aquest trascendeix la qüestió amorosa i acaba esquitxant la totalitat de les relacions comunitàries.

És per això que m'atreveria a dir com el brillant assaig de Pujol hauria de formar part de les biblioteques de molts terapeutes perquè, certament, entreobre un veritable camp de reflexió. Després d'haver aportat una nova interessant divisió dels pecats capitals entre els de comunitat (ira, luxúria i gola) i els monacals que són aquells no comunitaris, bé és cert que dóna una certa resolució a la problemàtica de la gola com és a través d'allò assenyalat per Ramon Llull, per cert, un gran especialista en això dels pecats fins que una experiència tombativa el va fer canviar de vida. Allò assenyalat per Llull, es correspon amb la carta XIV dels Arcans Majors del tarot : la templança.

Glotonia, diu Llull, «és vici per sobrefluitat de menjar e de beure; lo qual vici està en voler desordonat per absència de templança desamada per volentat».

Més enllà de cercar la gènesi històrica en el temps del conjunt dels pecats capitals, on els escriptors de la patristica cristiana i Gregori «el Gran» van fer importants aportacions com ara la identificació dels set dimonis expulsats per Jesús de Natzaret de Maria Magdalena amb els pecats capitals, la conclusió de l'antropòleg empordanès és que la gola, en efecte, només es pot combatre amb l'esmentada templança. I dir templança és dir el mateix que l'assenyalat per Sant Pau com a moderació o sobrietat en les seves cartes a Timoteu.

En darrera instància té la seva lògica en tant que l'etimologia de templança es relaciona amb *temperantia* i, a la vegada, amb *templum*, temple. Això ens porta a haver de considerar el nostre cos, en darrera instància, ja no com el recipient d'una ànima sinó que aquesta ànima s'encarna en una espècie de temple, el nostre cos, al que cal tenir cura. I, tanmateix, no és una cura que s'hagi de limitar només, com fa la postmodernitat, en allò que ingerim o en la cura que li donem amb la pràctica de l'esport sinó també en allò que pensem, diem o callem. Tot això, implícitament, suposa un gran reclam a viure amb major consciència, a saber saltar-se el mode «pilot automàtic» que, com tots sabem, regula gran part de les nostres vides. Potser això expliqui que l'abstinència hagi permès assolir major dosi de consciència i, així, de tots és sabut que coneguts sants cristians (penso a salt de mata amb Sant Josep Oriol, Sant Carles Borromeu o Sant Ignasi de Loiola) hagin practicat el dejuni i l'abstinència. Aportacions de metges i dietistes, en els darrers anys, parlen obertament dels beneficis de la pràctica assenyada de l'abstinència i, a fi de comptes, els dejunis de moltes tradicions religioses a la Quaresma, al Ramadà o al Yom Kippur (per dir-ne tres pertanyents a les tres religions del Llibre) no serien més que una pràctica de salut. Diferents espècies animals, sempre moltes més llestes que l'humana, també el practiquen.

Si es decideix practicar el dejuni, extensible als règims alimenticis, cal practicar-los amb cura i no convertir-los en un pol contrari tal i com passa amb alguns transtorns alimenticis com el conegut de l'anorèxia. Parlant d'aquesta sembla que és la que més explica la mort, amb tan sols 46 anys, del citat Carles Borromoeu (1538-1584), que es va passar de la ratlla amb els seus dejunis i abstinències. Que ara sigui el patró de seminaristes i catequistes un ho pot entendre. Gairebé impossible és comprendre que ho hagi acabat sent també dels banquers. Misteris de sants.

En tot cas, *La gola* d'Adrià Pujol a part de fer-nos pensar i reflexionar sobre el pecat capital ens posa en contacte amb un amplíssim horitzó de referències culturals que, a part de les literàries, també inclouen els vídeojocs o coneguts goluts de la cultura popular com ara Obèlix, Falstaff o Santa Claus que, tot mirant el calendari, ja deu estar preparant el seu trineu màgic tibat pels rens voladors Blitzen, Comet, Cupid, Dancer, Dasher, Donner, Prancer i Vixen. Com que encara no ha sortit de Lapònia , si no han llegit l'assaig de Pujol poden escriure-li que els hi porti o bé, si són catòlics, esperar l' arribada dels Reis Mags.

[AVISO LEGAL](#) [PRIVACIDAD](#) [COOKIES](#) [CONTRATACIÓN](#) [CONTACTO](#)